והטבילוני. מפני שסתם תינוק מטפח בחשפות וצרכים מצויין שם: **לערב.** דלריך הערב שמש: **והחולב כב"ד.** קא ס"ד שעל פי ב"ד הקבוע בעיר היו חולקין לו תרומה בבית הגרנות ולקמיה פריך מי בב"ד לא הוי חזקה היכא דהוה חזקה: **כתר דקנסינהו עזרא.** לגוים דלא ליתבו להו כדאמרי' ביבמות בפ' יש מותרות (דף פו:): **לוי דלאו לוי הוא.** כלומר בלוי ליכא לספוקי דהא אביו כהן: **למ"ד כו'.** פלוגתא היא ביבמות (שם): **בנכסי אביו כו' אינה חזקה.** להשבית מעליו קול היולא על אמו שהיא גרושה והוא חלל: **פשיטא.** דהא אפי' הוא חלל יורש את אביו: **רבן שמעון היינו רבי אליעזר.** דהא ולאי במקום שיש עוררין לא אמר רבן שמעון דליהוי חד נאמן וכי אמר מעלין במקום שאין עוררין קאמר: **דר"א סבר ערער חד.** הוי ערער ואין אחד נאמן עליו להכשירו: **ונפק עליה קלא.** קול בעלמא ולא עדות: **ואחתיניה.** מן הכהונה עד שיבדקו את הדבר שמעלה הוא לכהונה: ואסקיניה

אמר [נ]אין בתר דקנסינהו עזרא ודלמא איקרו ויהבו ליה אמר רב חסדא הכא במאי עסקינן [ס]כגון דמוחזק לן באבוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן גרושה ובן חלוצה הוא וחלקו ליה לדידיה מעשר בבית הגרנות לוי דלאו לוי הוא מאי איכא למימר בן גרושה או בן חלוצה הוא לא מיבעיא למאן דאמר [ע]מעשר ראשון אסור לזרים דלא הוו יהבי ליה אלא אפילו למ"ד [פ]מעשר ראשון מותר לזרים הני מילי למיספק להו אבל בתורת חלוקה לא יהבי ליה והחולק בבית דין אינה חזקה אי בבית דין לא הויא חזקה היכא הויא חזקה אמר רב ששת הכי קאמר [צ]החולק תרומה בנכסי אביו עם אחיו בבית דין אינה חזקה פשיטא מהו דתימא מדהנך לאכילה האי נמי לאכילה קמ"ל הנך לאכילה האי לזבוני: רבי יהודה אומר אין מעלין לכהונה על פי עד אחד וכו': רשב"ג היינו רבי אליעזר וכי תימא ערער חד איכא בינייהו דרבי אליעזר סבר ערער חד ורשב"ג סבר ערער תרי

א) האמר רבי יוחנן דברי הכל [ק]אין ערער פחות משנים אלא הכא במאי עסקינן דמוחזק לן באבוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן גרושה או בן חלוצה הוא ואחתיניה ואתא עד אחד ואמר ידענא ביה דכהן הוא

ואסקיניה

והטבילוני. מפני שסתם תינוק מטפח בחשפות וצרכים מצויין שם: **לערב.** דלריך הערב שמש: **והחולב כב"ד.** קא ס"ד שעל פי ב"ד הקבוע בעיר היו חולקין לו תרומה בבית הגרנות ולקמיה פריך מי בב"ד לא הוי חזקה היכא דהוה חזקה: **כתר דקנסינהו עזרא.** לגוים דלא ליתבו להו כדאמרי' ביבמות בפ' יש מותרות (דף פו:): **לוי דלאו לוי הוא.** כלומר בלוי ליכא לספוקי דהא אביו כהן: **למ"ד כו'.** פלוגתא היא ביבמות (שם): **בנכסי אביו כו' אינה חזקה.** להשבית מעליו קול היולא על אמו שהיא גרושה והוא חלל: **פשיטא.** דהא אפי' הוא חלל יורש את אביו: **רבן שמעון היינו רבי אליעזר.** דהא ולאי במקום שיש עוררין לא אמר רבן שמעון וכי אמר מעלין במקום שאין עוררין קאמר: **דר"א סבר ערער חד.** הוי ערער ואין אחד נאמן עליו להכשירו: **ונפק עליה קלא.** קול בעלמא ולא עדות: **ואחתיניה.** מן הכהונה עד שיבדקו את הדבר שמעלה הוא לכהונה: ואסקיניה

אמר [נ]אין בתר דקנסינהו עזרא ודלמא איקרו ויהבו ליה אמר רב חסדא הכא במאי עסקינן [ס]כגון דמוחזק לן באבוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן גרושה ובן חלוצה הוא וחלקו ליה לדידיה מעשר בבית הגרנות לוי דלאו לוי הוא מאי איכא למימר בן גרושה או בן חלוצה הוא לא מיבעיא למאן דאמר [ע]מעשר ראשון אסור לזרים דלא הוו יהבי ליה אלא אפילו למ"ד [פ]מעשר ראשון מותר לזרים הני מילי למיספק להו אבל בתורת חלוקה לא יהבי ליה והחולק בבית דין אינה חזקה אי בבית דין לא הויא חזקה היכא הויא חזקה אמר רב ששת הכי קאמר [צ]החולק תרומה בנכסי אביו עם אחיו בבית דין אינה חזקה פשיטא מהו דתימא מדהנך לאכילה האי נמי לאכילה קמ"ל הנך לאכילה האי לזבוני: רבי יהודה אומר אין מעלין לכהונה על פי עד אחד וכו': רשב"ג היינו רבי אליעזר וכי תימא ערער חד איכא בינייהו דרבי אליעזר סבר ערער חד ורשב"ג סבר ערער תרי

א) האמר רבי יוחנן דברי הכל [ק]אין ערער פחות משנים אלא הכא במאי עסקינן דמוחזק לן באבוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן גרושה או בן חלוצה הוא ואחתיניה ואתא עד אחד ואמר ידענא ביה דכהן הוא

ואסקיניה

במסיח לפי תומו. וא"ת ומנ"ל דהכי הוא דלמא ר' חייא העלה בן על פי אביו במסיח לפי תומו ורבי העלה אח ע"פ אחיו אפי' בלא מסיח ואר"י דמסתמא דבמאי דקתני בברייתא מילתא דרבי עשה רבי מעשה ועוד דאי אפשר דרבי העלה אח ע"פ אחיו לגויה אפילו בלא מסיח דהתם אין שייך לומר שבידו להאכילו מעשר למ"ד מעשר ראשון מותר לזרים: **מבית** הספר. נקט שלא לומר שהוא עבד כדאמר בסוף פירקין (לקמן דף כח.): **אין** בתר דקנסינהו עזרא. ולר"ע דקודם קנסא הוי דוקא לגוי בתר קנסא אף להכהנים אבל לר"א בן עזריה דמקמי קנסא הוי אף לכהן בתר קנסא הוי לכהן דוקא והא דמעשר ראשון חזקה לכהונה אתיא כר' אלעזר בן עזריה ולא כר"ע ויש שמוחקין אין ומפרשים דהא דקאמר בתר דקנסינהו עזרא הוי אפי' לר"ע דבתר קנסא הוי לכ"ע לכהן דוקא והוי כמו אלא ושיבוש הוא כיצד דהא בכמה מקומות מוכיח דמעשר ראשון לגוי אף בתר קנסא כדתנן בפ' כל הגט (גיטין דף נ.) המלוה מעות את הכהן ואת הלוי להיות מפרש עליהן כו' וכן התם בגמרא ישראל שאמר לבן לוי כור מעשר לאחיך בידי ובפ' הזרוע (חולין קלא: ושם) פריך מעשר ראשון דלוי הוא וכן בכמה מקומות והיינו כר"ע ועוד דלמ"ד קנסא לעניים היכי הוי חזקה לכהונה דאליבא דר"ע פליגי בס"פ יש מותרות (יבמות פו: ושם) דאליבא למ"ד קנסא לכהנים ואליבא למ"ד לעניים דלר' אלעזר בן עזריה הוי דוקא לכהן ואפי' לעשירים כמו קודם קנסא דלא קנסא עזרא שהרי עלו ולמ"ד קנסא לעניים משמע התם דוקא לעניים ולא לכהנים עשירים אפי' בימי טומאה דלית ליה בימי טומאה עניים הוו ועניים דהתם אין לפרש עניי לויים דוקא ולא עניי ישראל וכהנים דא"כ נשתכרו עניי לויים במה שלא עלו ועוד דמשמע התם אילו הוו כהנים בימי טומאתם עניים לכ"ע הוו שקלי אע"ג דלענין חלוקת מעשר הוו כישראל דלגוי ולא לכהן קתני אלא לעניים בין עניי כהנים בין עניי לויים ולמ"ד מעשר ראשון מותר לזרים שקלי אפילו עניי ישראל אבל למ"ד אסור לזרים אין נראה שיתנו לעניי ישראל כדי למוכרו דמילתא דאתי לידי תקלה לא אתקינו רבנן דאיכא למיחש דלמא אתי למיכליה [ו][כדאמר בסמוך לא מיבעיא לר"מ דאמר אסור לזרים כו'] ולר"ע לא הפקיע עזרא את הלויים מכל וכל להשוותן לישראל והכהנים שלא יטלו עשירים לויים אלא עניי לויים בתורת עניות אלא ללויים בין עניים בין עשירים היו חולקים לעולם כדמוכח בכל הנהו שהבאתי שהיו נוטלין בתורת לויות ועוד דר"ג בספינה שנתן מעשר ראשון לר' יהושע בן חנניא (מעשר שני פ"ה מ"ט) אי בתורת עניות יהיב ליה אמאי לא יהב ליה נמי מעשר עני שהרי מעשר עני נתן לר"ע ומיהו יש לדחות דלעולם בתורת עניות נתן לו ומה שלא נתן לו אפי' לפי שהיו לו מאתים זוז דאיכא למ"ד דאפי' כהנים עשירים בימי טומאה עניים הוו ועוד דלא רצה ליתן כל מתנותיו לעני אחד: **בתר** דקנסינהו עזרא. לא אשכחן בהדיא בקרא דקנסינהו רק מצינו בעזרא (נחמיה י) והיה הכהן בן אהרן עם הלוים בעשר הלוים ואיכא למימר דה"ק כשיבאו הלוים לחלוק בבית הגרנות יבאו הכהנים עמהם ומיהו לר"א בן עזריה דבתר קנסא דוקא לכהן לא משמע מהאי קרא דליכא למימר עם הלוים דקאמר קרא היינו לקבל מהם מעשר ראשון משלהם דהא משלהם לא קנסא עזרא כדמוכח בפרק הזרוע (חולין קלא:) וי"ל דלר"א בן עזריה לא נמנעו הלוים מכל וכל מלילך לבית הגרנות לחלוק במעשר כדאמר בסמוך דלמא איקרי ויהיב ליה כל שכן בימי עזרא שעדיין לא פשט הקנס שהיו הולכים בבית הגרנות ולכך נאמר שילכו הכהנים עם הלוים ומ"ד קנסא לעניים הא דכתיב והיה הכהן היינו בכהן עני ומשום דכהנים עניים שכיחי טפי לפי שאין כל כך עסוקים במלאכה אלא בעבודת בית המקדש וגם אין להם קרקעות נקט כהן וה"ה עניי ישראל למ"ד מעשר ראשון מותר לזרים וה"ל יוסף פירש מדכתיב (במלאכי ג) הביאו את כל המעשר אל בית האוצר בבית האוצר היה לשכה שתיקן עזרא לתת שם תרומת הכהנים כדכתיב בעזרא (נחמיה י) וכיון שאומר להביא שם המעשר א"כ של כהנים הוא וקיימא לן (מגילה דף טו.) דמלאכי זה עזרא ומ"ד לעניים נקט אל בית האוצר משום דכהנים עניים שכיחי טפי כדפרישית אי נמי אל בית האוצר לא ליתן לכהנים אלא לחלק לעניים וה"ל אלחנן הקשה דבסוף עזרא[ח] משמע שהמעשר היה ללוים דכתיב ואדע כי מנות הלוים לא נתנה (להם) ויברחו איש לשדהו הלוים והמשוררים כו' משמע שהלוים והמשוררים היו חולקים וצריך לומר דזה היה מקחי דקנסינהו עזרא אך קרקעי לא מוכחי הכי: **והאמר** רבי יוחנן דברי הכל אין ערער בו'. נראה לר"י דר' יוחנן עיקר דבריו על משנתנו ולהכי לא קא משני הכא ה"מ היכא דאיכא חזקה דכשרות כו' דמשני בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עג:) ואם תאמר והואיל ואמתני' קאי היכי פריך מיניה התם ובפרק קמא דגיטין (דף ע.) גבי גט דלמא הא דקאמר ר' יוחנן דלא מהני ערער דחד היינו היכא דאיכא עד אחד דמכשר דקתני מעלין לכהונה על פי עד אחד ויש לומר דהש"ס ידע דר' יוחנן אמסקנא דיבר בנתחלה היה קול ואח"כ בא עד אחד להכשירו ולהסיר הקול ואתו בי תרי ואמרי דבן גרושה ובן חלוצה הוא דבכי האי גוונא א"ר יוחנן דבעינן שנים אע"ג דהעד שהכשיר והקול כמאן דליתנהו דמי שהרי העד גרוע מן הקול אי לאו משום חזקה דמסייע ליה לבטל הקול שהרי הקול פוסל והעד אינו פוסל לרבי יוחנן[ט]: **אין** ערער פחות משנים. לאפוקי חד דלא הוי ערער אבל קול נמי פוסל בתחלה בתרומה קודם שבא העד המכשיר: **ואתא** עד אחד ואמר ידענא ביה דכהן הוא. לא בעי למימר דפליגי אי מעלין ע"פ עד אחד כשהקול פוסל דפשיטא ליה להש"ס דלא פסיל קול לכ"ע כיון דאיכא עד ומזקה ועוד דקול לא הוי קרי עוררין:

ואסקיניה

צא א מיי' פ"כ מהל' איסורי ביאה הלכ' יד סמג לאוין קכב טוש"ע אה"ע סימן ג סעיף ח:
צב ב מיי' פ"ו מהלכ' תרומות הלכה ח סמג לאוין רכד:
צג ג מיי' פ"ח מהלכ' מעשר הלכה ד:
צד ד מיי' פ"כ מהל' איסורי ביאה הלכה [טו] טח טוש"ע אה"ע סימן ג סעיף ו [ז]:
צה ה מיי' שם הלכה יג:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' האמר ר' יוחנן דברי הכל אין ערער פחות משנים. עי' תוס' ד"ה והאמר ומהרושי הר"ן בחולין פח ע"א ד"ה וקשיא לן:

מוסף רש"י

והטבילוני. לפי שדרכי של תינוק לטפח בצרכים וכטומאות (ב"ק קיד:). והחבירי בדילין ממני. מפני תרומתי (שם). רשב"ג היינו רבי אליעזר. דהא ולאי במקום שיש עוררין עליו לא אמר רשב"ג דליהוי חד נאמן וכי אמר מעלין במקום שאין עוררין קאמר (רשב"ם ב"ב לא:). ערער חד איכא בינייהו. והא דקתני בזמן שיש עליו עוררין היינו עד אחד הפוקלו ומכחיש עד אחד המכשירו (שם). דרבי אליעזר סבר ערער חד. הוי ערער ואין עד אחד נאמן עליו להכשירו (שם). ורשב"ג סבר ערער תרי. בעינן אבל במקום ערער אחד הוי עד אחד נאמן להכשירו (שם). והא אמר ר' יוחנן. לא אימפרש היכא קאי (שם לב:). ונפק עליה קלא. בעלמא ולא עדות (שם). ואחתיניה. מן הכהונה עד שיבדקו את הדבר, שמעלה היא בכהונה, וכל זה יאמר לשון הוא בלא עורך, דבלא קול נמי מיתוקמא שמעתתא שפיר בעד אחד מכשיר מעיקרא ועד אחד בסוף ושניים עדים עוררים בינתים, דמפרש ואזל, אלא משום הכי נקט ליה דבעי למימר ואתי עד אחד ואמר דכהן גמור הוא ואסקיניה, דלמאי אמא עד אחד להכשירו אלא אם כן יצא עליו פסלות קודם לכן (שם).

תוספות רי"ד

רשב"ג אומר וכו' רשב"ג היינו ת"ק פי' ר"א שאין לומר שבמקום עוררין קאמר רשב"ג דמעלין לכהונה ע"פ עד אחד אלא במקום שאין עוררין וה"ק נמי ר"א. ואסיק רב אשי דבמצטרפין לעדות קמיפלגי ובמקום שיש עוררין. והכא במאי עסקינן במוחזק לן באבוה דהאי דכהן הוא. ונפק עלי' [קלא] דבן גרושה ובן חלוצה הוא ואחתיני'. פי' עד שבבדוק הקול אם הוא אמת אם לאו ואתא עד אחד ואמר ידענא ביה

ואסקיניה. ות"ת ולמאן דמיים לזילותא דבי דינא היכי אסקוהו כיון לאחתיניה מממת הקול וליכא למימר דליכא זילותא דבי דינא אלא שהוכידוהו שתי פעמים כדמוכח בחזקת הכמים (ב"ב דף לב.) וי"ל דליכא זילותא דבי דינא אלא היכא שהוכידוהו ע"י עדות אבל בהורדה שע"י הקול ליכא זילותא דב"ד ואע"ג דאמרינן (גיטין דף פח.) גבי גרושה לכהן דלא מבטלים קלא היינו משום דאית ליה תקנתא אבל הכא דאי לא מסקינן ליה לעולם פסול מבטלין [1] מי נמי בתרומה דרבנן הקילו: **אנן** אחתינן ליה אנן מסקינן ליה. פי' בקונטרס אע"ג דתרי ותרי נינהו אוקי תרי להדי תרי ואוקי גברא אחזקתיה וקשה לר"י דבפרק האומר בקדושין (דף פו. ושם) קאמר גבי יגאי היכי דמי אילימא דתרי אתרי אשתבאי מאי חזית דשמתא אהני פירוש אהני דאמרו לא אשתבאי ממון אלא אשתבאי סמוך אהני ואמאי קאמר ויבוקש הדבר ולא נמצא והתם פי' בקונטרס דלא אמרי' אוקי תרי בהדי תרי ואוקי גברא אחזקיה דהא לא בא להעיד על אמו אלא על יגאי ולו לא היה חזקת כשרות ואין נראה לר"י דחזקת האם מהניא גם לינאי כדאשמע הכא ואמרינן נמי לעיל בפ"ק (דף יג. ושם) לדברי המכשיר בה מכשיר בנתה ואפילו מאן דפסל בנתה היינו משום דמעלה עשו גבי זנות וגם אין לומר כמו שאירץ ר"ת דליכא למימר התם אוקמינן אחזקה לפי שכל הנשים היו בחזקת שבויות דא"כ היכי מייתי מינה ראיה על אשתו שזיינתה בעד אחד דשאני התם דכל הנשים בחזקת שבויות אבל אשתו זיינתה היא בחזקת היתר ונראה לר"י דתרי ותרי ספיקא דרבנן הוא ומדרבנן התמירו דלא מוקמינן לה אחזקה והכא בתרומה דרבנן הקילו ובפרק בכל מערבין (עירובין דף לה.) גבי תרומה ונטומאה כו' ספק הרי זה חמר גמל דברי ר"מ ומוקי לה [2] רבה ורב יוסף בשתי כתי עדים הא דלא מוקמינן לה אחזקה דלא נטמאת אע"ג דתרומה בזמן הזה דרבנן היינו משום דערודי תחומין דאוריתא לר"מ אי נמי שאני התם דאיכא ריעותא דהרי נטמאת לפניך ולא אמרינן השתא הוא דאיטמי אע"ג דגבי מקוה אמרינן השתא הוא דחסר ואתאי (נדה דף ב:) הכא דאיכא שתי כתי עדים לא אמרינן השתא הוא דאיטמי וכשנים אומרים מת ושנים אומרים לא מת דאמרינן לעיל (דף כב:) לא תנא ולא מוקמינן לה אחזקה אשת איש היינו משום דחזקה דאשה דייקא ומנסבא מרעה לה לאחזקה אשת איש אע"ג דכשנים אומרים מת דאמרינן בהאשה רבה (יבמות פז:) דמותרת לחזור לו וכיון דליכא חומרא בסוף לא דייקא מ"מ הכא כיון דמכחישין זה את זה איכא חומרא וכשנים אומרים נתגרשה דאמרינן נמי לא נתגרשה דלא אע"ג דלא דייקא וליכא נמי חזקה דאין האשה מעיזה פניה דשלא בפני בעלה מעיזה וכ"ש היכא דמסייעין לה עדים ויש לומר דמכל מקום דייקא לפי שראה שיזמו עדיה או יפסלו אותם בגזלנותא ובהאשה רבה (שם לג: ושם) גבי בעו מיניה מרב ששת עד אחד ביבמה מהו כו' אמר להו תניתוה אמרו לה מת בגך ואחר כך מת בעליך ונתייבמה ואח"כ אמרו לה חילוף הדברים תנא והולד לאשון והאחרון ממזר היכי דמי אילימא תרי ותרי מאי חזית דשמכת אהני דאסרי ליבם סמוך אהני דשרו לה וקשה דמאי פריך והא אית לן לאוקמי אחזקה דאסורה ליבם שמת בעלה תחלה כדאמרינן בפרק ארבעה אחין (שם דף לא. ושם) גבי נפל הבית עליו ועל בת אחיו כו' ועוד כיון דתרי ותרי ספיקא דרבנן הוא יש לאוסרה דאמרינן גבי יגאי והתם לא דייקא כדאמרינן התם זימנין דרמתא ליה ליבם וי"ל דמ"מ מהני דיוקא דידה לענין דמרעה ליה לחזקת איסור ליבם והא דפריך נמי התם כו' ועוד ממזר ספק ממזר הוא אע"ג דבחזקת איסור ליבם היא מ"מ לא הוי ממזר ודאי דמהני דיוקא דידה כדפרשינן ועוד כיון דתרי ותרי ספיקא דרבנן אין לנו להעמידה על חזקתה ולהתירו בממזרת ורבינו יצחק בר ברוך פי' דלא אמרינן בכל הני אוקמא אחזקה לפי שהשנים שמוציאים אותו מחזקתו אל היתר הם מעידים תחלה ומיד כשהעידו יצא מחזקתו ע"י עדותן ותו לא אמרינן אוקמא אחזקה ולהכי פריך לעיל מאי שנא ריש ומאי שנא ספיקא דשנים שאומרים נתקדשה העידו תחלה ובשנים אומרים נתגרשה אע"פ שהם העידו תחלה מ"מ היתה בחזקת אשת איש וכן ההיא דהאשה רבה ודיגאי שנים המוציאין אותו מחזקתו באו תחלה ואין נראה לרבינו יצחק דהא הכא בשמעתין מוקמינן ליה אחזקה אע"ג דכבר פסלוהו השנים והוציאוהו מחזקתו ואין סברא שיועיל מה שעד אחד המכשיר העיד קודם [3] ועוד דרב אשי משמע דבעי למימר דאפילו אתו שניהם לבסוף דמסקינן ליה: **על** ידי ממון מותרת **לבעלה.** נראה דמותרת אפילו לבעלה כהן דלא חיישינן אפי' לאונסא משום דמרתתי להפסיד ממונם ולא דמי לשבויה וכן מוכח בגמרא דקאמר לא שנו אלא שיד ישראל תקיפה על העובדי כוכבים אבל יד העובדי כוכבים תקיפה על עצמן אפילו ע"י ממון אסורה לבעלה ועל כרחן היינו לכהונה מדקאמרי אף אנן נמי תניא מהיא דריחקוה בני משפחתה והא לא שייך אלא לכהונה דבישראל לא שייך וריחקוה בני משפחתה לאיה אסורה אלא לבעלה ועוד ראיה דתנן גפ' שני דמסכת ע"ז (דף כב.) אין מעמידין בהמה בפונדקאות של עובדי כוכבים מפני שאשורים על הרביעה ורמיניהו לוקמין מהן בהמה לקרבן לא קשיא הא לכתחלה והא דיעבד ומנא תימרא דשני בין לכתחלה כו' דתנן לא תתייחד אשה עמהם מפני שאשורים על העריות ורמיניהו האשה שנאנסה ע"י עובדי כוכבים ע"י ממון מותרת לבעלה אלא ש"מ שני לן בין לכתחלה לדיעבד משמע דאין לחוש כלל שנבעלה דאי מותרת לבעלה ישראל קאמר דלא חיישינן שמא נתרצת אבל לבעלה [4] כהן אסורה דחיישינן שמא נאנסה א"כ לא הוה מייתי מידי: **ועל** ידי נפשות אסורה לבעלה. היינו אפילו לבעלה ישראל דחיישינן שמא נתרצת כדי למנוע מן שלא יהרגוה דאי לבעלה כהן קאמר ואסורה שמא נאנסה א"כ הוה ליה למימר אסורה לכהונה אלא ודאי אפילו לבעלה ישראל אסורה וא"ת לעולת ליתסרו דקודם לכן מסרן נפשייהו כדאשמע בריש מכילתין (דף ג:) גבי כל הנשאת ברביעי תיבעל להשר תחלה וצריך לומר דהכא חיישינן על כל אחת שמא איה לעולה ואפילו נראית לעולה שמא איה כהן

ואסקיניה [6] ואתו בי תרי ואמרי בן גרושה ובן חלוצה הוא ואחתיניה ואתא עד אחד ואמר ידענא ביה דכהן הוא ודכולי עלמא מצטרפין לעדות והכא במיחש לזילותא דבי דינא קמיפלגי תנא קמא סבר כיון דאחתיניה לא מסקינן ליה חיישינן לזילותא דבי דינא ורשב"ג סבר אנן אחתינן ליה ואנן מסקינן ליה ולזילותא דבי דינא לא חיישינן מתקיף לה רב אשי אי הכי אפי' תרי ותרי נמי אלא אמר רב אשי במצטרפין לעדות קמיפלגי [7] ובפלוגתא דהני תנאי דתניא אין עדותן מצטרפת עד שיראו שניהם כאחד ר' יהושע בן קרחה אומר [8] אפי' בזה אחר זה ואין עדותן מתקיימת בב"ד עד שיעידו שניהם כאחד ר' נתן אומר [9] שומעין דבריו של זה היום וכשיבא חבירו למחר שומעין דבריו **מתני'** [10] [11] **האשה** שנחבשה בידי עובדי כוכבים על ידי ממון מותרת לבעלה על ידי נפשות אסורה לבעלה: **גמ'** אמר רב שמואל בר רב יצחק אמר רב [12] לא שנו אלא שיד ישראל תקיפה על עובדי כוכבים אבל יד עובדי כוכבים תקיפה על עצמן אפילו על ידי ממון אסורה לבעלה מתיב רבא [13] העיד רבי יוסי הכהן ור' זכריה בן הקצב על בת ישראל שהורהנה באשקלון וריחקוה בני משפחתה ועדיה מעידים אותה שלא נסתרה ושלא נטמאה ואמרו להם חכמים אם אתם מאמינים שהורהנה האמינו שלא נסתרה ושלא נטמאה ואם אי אתם מאמינים שלא נסתרה ושלא נטמאה אל תאמינו שהורהנה והא אשקלון דיד עובדי כוכבים תקיפה על עצמן וקתני הורהנה

הורהנה

ואסקיניה. דבמקום קול הוי חד מהימן: **ודכולי עלמא.** בין לר' אלעזר בין לר"ש: **מצטרפין.** שני עדים המעידים זה שלא בפני זה כשאר עדיות: **דחיישינן לזילותא דבי דינא.** שהורידוהו שני פעמים ועכשיו יעלוהו ויבטלו דבריהם. והיינו דקאמר ר' אלעזר דמאחר שהורדוהו ע"פ העורכין אין מעלין ע"פ עד זה השני אע"פ שיש לערפו עם האחר: **ואנן מסקינן ליה.** ואי קשיא תרי ותרי נינהו אוקי תרי לבהדי תרי ואוקומינן אחזקה דאשת איש דאמרי' אוקי תרי לבהדי תרי ואוקי גברא אחזקתיה. ואי קשיא והא אמרת לעיל דבתרי ותרי דהוא ספק תורה ל"א אוקי גברא אחזקתיה יש לתרץ ודאי באיסור תורה אמרינן הכי והכא בתרומה דרבנן והכי מוקמי' לה לקמן בשילהי פירקין והלכך מקילין בה ואמרי' אוקי תרי לבהדי תרי ואוקי גברא אחזקתיה. ובפלוגתא דתניא. אין עדיות מצטרפין עד שיראו שניהם כאחד (דברי ר"א) ר"י [בן קרחה] אומר אפילו בזה אח"ז פי' לאפוקי ז"א בפני הלזה לו וז"א בפני הזה לו שמה שראה זה לא ראה זה. ואע"ג דבמנה חד מסהדי לח"ק לא מצטרפי. ולר"י מצטרפי: ואין עדותן מתקיימת בב"ד עד שיעידו שניהם כאחד ר"נ אומר שומעין דבריו של זה היום ולכשיבא חבירו למחר שומעין דבריו ואתי ר"א כת"ק ורשב"ג כר"נ וקי"ל דהלכה כר"י [בן קרחה] שעדותן מצטרפות אע"פ שלא ראו שניהן כאחד. והל' נמי כר"נ שעדותן מתקיימת בב"ד ואף על פי שלא העידו כאחד: **מתני'** האשה שנחבשה בידי עובדי כוכבים. ע"י ממון מותרת לבעלה ע"י נפשות אסורה. עיר שכבשוה הרי אלו נאמנין שאין אדם נאמן ע"י עצמו. א"ר זכריה בן הקצב המעון הזה לא זזה ידה מתוך ידי משעה שנכנסו עובדי כוכבים לירושלים ועד שיצאו א"ל אין אדם נאמן על ידי עצמו. פי' באשת כהן מיירי דאי באשת ישראל אפילו ע"י נפשות מותרת דאנוסה היא ומדסיפא בבהנות רישא נמי בכהנות הלכך ע"י ממון מותרת לבעלה דמיירתתי דלמא מפסדי ממונא ולא אנסו לה אבל ע"י נפשות דלא מירתתי אנסו לה. והמורה פי' הואיל ונוהגים בה הפקר

תוספות רי"ד

דכהן הוא ואסקיניה' פי' דע"א נאמן להכחיש את הקול. ואתו בי תרי עוררים ואמרו בן גרושה ובן חלוצה הוא ואחתיניה'. ואתא ע"א ואמר ידענא בי' דכהן הוא ר"א סבר הכא [כיון] דאיכא עוררים תרי דפסלו לי' אין מעלין לכהונה ע"פ ע"א שמכשירו ואע"ג דאיכא ע"א קמא שהכשירו כיון שלא העידו יחד בב"ד אין מצטרפים ורשב"ג סבר אע"פ שיש עוררים מעלין ע"פ ע"א זה שמכשירו שמצטרפים אותו עם הראשון ואמרי' אוקי תרי לבהדי תרי ואוקי גברא אחזקתיה. ואי קשיא והא אמרת לעיל דבתרי ותרי דהוא ספק תורה ל"א אוקי גברא אחזקתיה יש לתרץ ודאי באיסור תורה אמרינן הכי והכא בתרומה דרבנן והכי מוקמי' לה לקמן בשילהי פירקין והלכך מקילין בה ואמרי' אוקי תרי לבהדי תרי ואוקי גברא אחזקתיה. ובפלוגתא דתניא. אין עדיות מצטרפין עד שיראו שניהם כאחד (דברי ר"א) ר"י [בן קרחה] אומר אפילו בזה אח"ז פי' לאפוקי ז"א בפני הלזה לו וז"א בפני הזה לו שמה שראה זה לא ראה זה. ואע"ג דבמנה חד מסהדי לח"ק לא מצטרפי. ולר"י מצטרפי: ואין עדותן מתקיימת בב"ד עד שיעידו שניהם כאחד ר"נ אומר שומעין דבריו של זה היום ולכשיבא חבירו למחר ואתי ר"א כת"ק ורשב"ג כר"נ וקי"ל דהלכה כר"י [בן קרחה] שעדותן מצטרפות אע"פ שלא ראו שניהן כאחד. והל' נמי כר"נ שעדותן מתקיימת בב"ד ואף על פי שלא העידו כאחד: **מתני'** האשה שנחבשה בידי עובדי כוכבים. ע"י ממון מותרת לבעלה ע"י נפשות אסורה. עיר שכבשוה הרי אלו נאמנין שאין אדם נאמן ע"י עצמו. א"ר זכריה בן הקצב המעון הזה לא זזה ידה מתוך ידי משעה שנכנסו עובדי כוכבים לירושלים ועד שיצאו א"ל אין אדם נאמן על ידי עצמו. פי' באשת כהן מיירי דאי באשת ישראל אפילו ע"י נפשות מותרת דאנוסה היא ומדסיפא בבהנות רישא נמי בכהנות הלכך ע"י ממון מותרת לבעלה דמיירתתי דלמא מפסדי ממונא ולא אנסו לה אבל ע"י נפשות דלא מירתתי אנסו לה. והמורה פי' הואיל ונוהגים בה הפקר

מסורת הש"ס

[1] ב"ב לב., ב) ג"ז שם ודף קמה: סנהדרין ג. ניטין לג: [תוספתא סנהדרין פ"ה], ג) ע"ז כג., ד) עדיות פ"ח מ"ב, ה) בכ"מ נוסף ד"ה: עד שיעידו בבית דין כאחד, [1] [ל"ל אחתיניה לאו דוקא אלא שיבא מעצמו]. מ"ר, [2] [שם:], [3] [ואומר ריגב"ל דבא אמי נמי מוקי לה כשבא עד אחד המכשיר קודם שנים הפוסלים אבל בבאו שנים הפוסלים תחלה ואח"כ באו אלו שנים המכשיריה בזה אחר זה לא בעי לאוקומי דהא לא הוי קרי במתני' ע"פ עד אחד דכיון דבי אחי עד אחד אין ממש בדבריו עד שבא האחר]. מ"ר, [4] [ונקט ריש"ל לבעלה אגב קיפא וכגמ' נמי נקט לבעלה אגב מתני'. מ"ר].

מוסף רש"י

במצטרפין לעדות קמיפלגי. לר"א אין מצטרפין עד אחרון עם הראשון הואיל ולא העידו שניהם כאחד, כרבנן דפליגי אדרבי נתן, אבל אם באו שניהם ביחד הוה מסקינן ליה ומוקמינן ליה אחזקה קמייתא דמוחזק לן בתנוה דלכהן הוא ומילותא לא חייישינן, וכשב"ג כר' נתן (שם). ובפלוגתא דהני תנאי. ר' נתן ורבנן (שם). דתניא אין עדותן מצטרפת. אין נראין כאלו הבאי מחלוקת דרבי יהושע בן קרחה ורבנן, אלא כך היא בריתא אלמה בשילהי זה בורר, ומשום גרולת דסיפא נקט ריש (שם). אפילו בזה אחר זה. אחד אומר ביום ראשון לוה אלוני מפלוני מנה ואחד אומר ביום שני ראיתיו בא אלי שלוה ממנו, דמ"מ אמנה קא מסהדי, וא"ק סבר אמנה דקא מסהיד הלי לא קא מסהיד הלי, וה"ל לגבי מנה תלי עדות, וטעמייהו מפרש שפיר בסנהדרין (ל.) מקרא ומסברא (שם). עד שיעידו שניהם כאחד. כפני ב"ד (שם) ותמתא הוא ולא ר' יהושע בן קרחה קאמר לה (סנהדרין ל.). על ידי ממון. שהיתה מיינת ממון (ע"ז כג.).

תוספות רי"ד (המשך)

חרשים שמא נתרצת לא' מהן ומשמע שהיא אסורה לישראל ואינו נ"ל דא"כ גם בשבוי נאמר כן ונאסור אותה על בעלה ישראל. והאיך מתנה אדם לאשתו אם תשתבאי אפרקינך ואותבינך לי לאינתו. א"ר אע"פ שפפקירים אותה לא חיישינן שמא מתרצת אלא הכל הוא באונס. וכך פי' גם ר"ח ז"ל אסורה לבעלה כהן: המעון הזה. פי' שבועה הוא. א"ר שמואל ברבי יצחק ל"ש פי' שע"י ממון מותרת אלא שיד ישראל תקיפה על עובדי כוכבים פי' שיראים מישראל אבל יד עובדי כוכבים תקיפה על ישראל אפילו על ידי ממון אסורה דלא מירתתי

הורהנה. דמדעת וכיון דהגיע זמן ולא נפדית הרי היא של עובדי כוכבים ודיניהם משום הכי בעינן עדים מעידין אותה שלא נפתרה: **נחבשה.** דאינה נחלצת להם לא בעינן עדים הואיל ועל ידי ממון הוא: **ואיכא דרמי לה מרמה.** לא מתני לה להא דרב שמואל בר רב יצחק אפירושא דמתניתין בלשון לא שנו אלא רמי מירמא מתניתין וברייתא אהדדי ועלה שני רב שמואל חילוק בין יד ישראל תקיפה ליד העובדי כוכבים תקיפה: **הני נשי דגנבי.** שבעליהן נתלין ודרך המלכות להפקיר ביתם ונשיהן: **כן דונאי.** רולח היה ואלעזר שמו כדאמרינן בפ' עגלה ערופה (סוטה מז.). אבל נשי דגנבי הגונבים ממון לא מפקרי: **מתני' כרכום.** מלור מתרגמינן כרכומא (דברים כ): **פסולות.** אסורות לבעליהן דאשת כהן אסורה באונס: **גמ' בשאת.** חיל. על שם שמחפשים כל המטמונים: **לבטול יש פנאי.** דתקיף להו יצרייהו: **רבי יצחק בן אלעזר אמר.** אף בבעילה פעמים שהן מותרות: **כרכום של אותה מלכות.** אינו רולה להשחית את בני העיר וכשהגיע עיר הסמוך למשמשלתו שומרה והיא לו למס עובד: **משמרות.** מקום מעמד השומרים שהעמיד המלך שלא יתבל אדם באנשי העיר: **דמהדר למתא כו'.** שמו סביבות העיר שלשלות ברזל שישמיעו קול בהכשל אים רץ עליהם וכלבים ואוזיס זועקין: **וגווזא.** מקלות וקיסמין להכשל בהן: **ולא קשיא ליה מידי.** לא חיים למיעקר אינים יחידאה ונבעול הואיל ואין הדבר הפקר: **ומאי שנא משני שבילין.** דכיון דבא לשאול עליו ועל חבירו אמר רבי יוסי טומאין הכא נמי לטולהו שרינן כי הדדי: **אחד טמא.** שיש בו קבלות מפסיק כל רחבו ואין יודע איזהו הטמא אבל כך מוחזקים באחד מהן: **ועשה טהרות.** נגע בטהרות: **טהורים.** דכל חד כי אתי לקמן תלינן ליה למימר בטהור הלך דהוה ליה ספק טומאה בר"ה וספיקו טהור: **טמאין.** דהיכי נימא להו טהורים אתם חד מינייהו ודאי בטמא אזל: **בבא אחת.** בלא לשאול בבת אחת: **הכא נמי כו'.** ור' יהודה ור' יוסי הלכה כר' יוסי[ז]:

מה

הורהנה אין נחבשה לא הוא הדין אפילו נחבשה [ו]ומעשה שהיה כך היה איכא דאמרי אמר רבא אף אנן נמי תנינא [ז]העיד רבי יוסי הכהן ורבי זכריה בן הקצב על בת ישראל שהורהנה באשקלון וריחקוה בני משפחתה ועדיה מעידים עליה שלא נסתרה ושלא נטמאה ואמרו חכמים אם אתם מאמינים שהורהנה האמינו שלא נסתרה ושלא נטמאה ואם אין אתם מאמינים שלא נסתרה ושלא נטמאה אל תאמינו שהורהנה והא אשקלון דעל ידי ממון הוה וטעמא דעדים מעידין אותה הא אין עדים מעידין אותה לא מאי לאו לא שנא הורהנה ולא שנא נחבשה לא הורהנה שאני איכא דרמי לה מירמא תנן על ידי ממון מותרת לבעלה ורמינהו העיד רבי יוסי כו' והא אשקלון דע"י ממון וקתני טעמא דעדים מעידים אותה הא אין עדים מעידין אותה לא ומשני אמר רב שמואל בר רב יצחק לא קשיא כאן שיד ישראל תקיפה על עובדי כוכבים כאן שיד עובדי כוכבים תקיפה על עצמן: על ידי נפשות אסורה וכו': אמר רב כגון [ח] נשי גנבי ולוי אמר [א]כגון אשתו של בן דונאי אמר חזקיה והוא שנגמר דינן להריגה ורבי יוחנן אמר [ב]אע"פ שלא נגמר דינן להריגה: **מתני'** [ג]**עיר שכבשוה** [ד]**כרכום כל כהנות שנמצאו בתוכה פסולות** [ד]**ואם יש להן עדים אפילו עבד אפי' שפחה הרי אלו נאמנין ואין נאמן אדם על ידי עצמו: גמ'** ורמינהו [ה]בלשת שבאה לעיר בשעת שלום חביות פתוחות אסורות סתומות מותרות בשעת מלחמה אלו ואלו מותרות לפי שאין פנאי לנסך אמר רב מרי לבעול יש פנאי לנסך אין פנאי רבי יצחק בר אלעזר משמיה דחזקיה אמר כאן [ו]בכרכום של אותה מלכות כאן בכרכום של מלכות אחרת של אותה מלכות נמי אי אפשר [ז] דלא ערק חד מינייהו אמר רב יהודה אמר שמואל כשמשמרות רואות זו את זו אי אפשר דלא ניימא פורתא אמר רבי לוי [ח]כגון דמהדר לה למתא שושילתא וכלבא וגווזא ואווזא אמר רבי אבא בר זבדא פליגי בה רבי יהודה נשיאה ורבנן חד אמר כאן בכרכום של אותה מלכות כאן בכרכום של מלכות אחרת ולא קשיא ליה ולא מידי וחד קשיא ליה כל הני ומשני כגון דמהדר ליה למתא שושילתא וכלבא וגווזא ואווזא אמר רב אידי בר אבין אמר ר' יצחק בר אשיאן [ט]אם יש שם מחבואה אחת מצלת על הכהנות כולן בעי רבי ירמיה אינה מחזקת אלא אחת מהו מי אמרינן [י]כל חדא וחדא היינו הא או דלמא לא אמרינן ומאי שנא משני [יא]שבילין אחד טמא ואחד טהור והלך באחד מהן ועשה טהרות ובא חבירו והלך בשני ועשה טהרות רבי יהודה אומר אם נשאל זה בפני עצמו וזה בפני עצמו טהרות שניהם כאחת טמאות ר' יוסי אומר בין כך ובין כך טמאין ואמר רבא ואיתימא ר' יוחנן [יב]בבת אחת דברי הכל טמאין בזה אחר זה דברי הכל טהורים לא נחלקו אלא בבא לישאל עליו ועל חבירו מר מדמי ליה לבבת אחת ומר [יג]מדמי ליה לבזה אחר זה והכא נמי כיון דשרי להו לכולהו כבת אחת דמי הכי השתא התם ודאי איכא טומאה הכא מי יימר דאיטמי בעי רב אשי אמרה לא נחבאתי ולא נטמאתי מהו מי אמרינן מה

כאן בכרכום של אותה מלכות. פי' שיושבין בטח לפי שאין אחריהן מחנה ויש פנאי לנסך ולבעול אבל בלשת של מלכות אחרת שאימת מלכות שבאו בגבולה עליהם אין להן פנאי וכן פי' ר"מ ור"ת יכן מוכח בירושלמי ופריך כרכוס של אותה מלכות אי אפשר דלא ערקא חדא מינייהו והוה לן למשריינהו לכולהו ולמיתלי לקולא דבשביה הקילו כדאמרינן בסמוך אם יש מחבואה אחת מצלת על כל הכהנות כולן אע"ג דמספקא לן באיזה מחזקת אלא אחת הכא פשיטא לן דשרו דהתם לא ודאי נחבאת אבל הכא ודאי ערקא ולפי' הקונטרס קשה טובא חדא דפריך נתלי לחומרא וגבי מחבואה תלינן לקולא ועוד דמה מתרץ דמהדר למתא כו' ואין אדם נכנס לשם והא קתני בלשת שנכנסה לעיר ועוד כיון דאהדיא דע"ז פריך הוה ליה למימר אי אפשר דלא ערק חד מינייהו ונסך ועוד דהתם מפרש טעמא לפי שאין פנאי לנסך ולית ליה טעמא לפי שאין כרכוס של אותה מלכות רולה להשחית את בני העיר [ועוד מאי שנא שעת מלחמה משעת שלום] ויש לישב לפי שיטת הקונטרס דלכי יאתה כן אלעזר לא אתי לשנויי מתני' אהדיא דע"ז אלא אית ליה שינויא דרב מרי ומתניתין דהתם נמי בכרכוס של מלכות אחרת ולא בא אלא לפרושי מתניתין וכן משמע בפרק בתרא דע"ז (דף עא.) דפריך התם ממתניתין דהכא אמתניתין דבלשת ולא מייתי התם דלכי יאתה: **והלך באחד מהם ועשה טהרות.**

להכי נקט ועשה טהרות דלענין האדם אינו מזקיקים שיהיה לטבול ולהזות פן יבואו לידי טומאה ודאי אם יגעו שייהם בבבר אחד לכך אומר להו זילו עדיולו דהא נהרא קמייכו ובוא דמשום דבעי למתני [ט]סיפא הזה וטבל וטהר הלך בשני ועשה טהרות הרי אלו טהורות ואם קיימות הראשונים אלו ואלו תלויות ואם לא טהר בינתים הראשונות תלויות והשניות יטהורות[ט]:

ואם נשאל זה בפני עצמו וזה בפני עצמו טהורות. לא שיאכלם אדם אחד דאם כן יאכל ודאי טומאה דהכי אמרינן בשבועות בפ"ב (דף יט.) הלך בראשון ולא נכנס בשני ונכנס חייב דטמא הוא ממה נפשך: **בבא לישאל עליו** ועל חברו. אין לפרש שבא לישאל בבת אחת דהתם מודו כולי עלמא דטומאות מכל שכן דבאו לישאל שייהם בבת אחת אלא מיירי ששאל על עצמו וטהרוהו ואח"כ בא לישאל על חבירו דמר מדמי ליה לבבת אחת כיון ששאל על שייהם במעמד אחד ומר מדמי ליה לזה אחר זה כיון שטיהרוהו קודם והכא נמי כיון דשרו לכולהו כבת אחת דמי אף על פי שאין בא לפנינו אלא על אחת מ"מ הדבר ידוע לכל שהרבה כהנות היו והוי כאילו בא לישאל על כולם בבת אחת והכא מודו כ"ע ובחנם דחק בקונטרס לפרש כר' יוסי:

לא

מסורת הש"ם

ו) [עירובין סה: וש"נ], ב) עדיות פ"ח מ"ב, ג) ע"ז עח., ד) [בערוך איתא כרקוס בקו"ף], ה) ע"ז ע: שבת מא. מה יג., ו) עהרות פ"ה מ"ה פסחים י., ז) [עירובין מו:], ח) [למיתנא סיפא כרשא בל"ל. מהרש"ל], ט) [וע"ע תוס' פסחים י. ד"ה הלן].

גליון הש"ם

יש"י ד"ה בלשת וכו' שבחשיון. כי בפסוק ויחפש בלשתיה מ"ד התרגום ובלשת:

הגהות הב"ח

(א) גמ' כגון הני נשי דגנבי: (ב) שם דלא (עבק) תו"מ. וק"ב ס"ל עקר וכן משמע מפרש"י:

מוסף רש"י

כל כהנות שנמצאו בתוכה פסולות. לבעליהן, דאשת כהן אסורה אף באונס, אבל אשת ישראל לא (ע"ז עא.). בלשת. מילות ניים הבא לעיר, על שם שמחפשים ומוצאים את העיר קרי לה בולשת (שבת מא.) על שם שמחפשים ומוצאים קרי להו בולשת כדאמרינן ויחפש ובלש (ע"ז ע:) שמחפשת חיל שמחפשין ומוחזין (נדה יג.), בשעת שלום. כגון שהוא של אותה מלכות (שבת מא.). לנסך אין פנאי. דילר הניסוך לא אקוף להו וטרודין במלחמה (ע"ז עא.). אחד טמא. קבר מוטל בו לתחבו ומטלא את כולו ואין עובר בו שלא יאהיל (פסחים י.). ועשה טהרות. נגע בטהרות אחר כך (שם). ובא חבירו והלך בשני. יודעין הן שבבגיל שהלך זה לא הלך זה, דהשתא ודאי אחד מהן טמא (שם). אם נשאל זה בפני עצמו. אם נשאלו כל אחד לחבש אפקו בפני עצמו, טהור, ואם באו בבת אחת, האיל ובהולאה אחת יש לנו לומר טמאין או טהורין, אי אפשר לומר להן טהורים אתם, שהרי האחד ודאי טמא (שם).

עין משפט נר מצוה

קב א ב מיי' פי"ח מהל' איסורי ביאה הלכה ל טוש"ע אה"ע סימן ז סעיף יא נהגי"ה:

קג ג מיי' פי"ח מהל' א"ב הלכה כו טור ש"ע שם סעיף י:

קד ד מיי' שם הל' יט טוש"ע שם סעיף ה:

קה ה מיי' פי"ב מהל' מלכות אסורות הלכה כד סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סי' קכט סעיף יב:

קו ו ז ח ט מיי' פי"ח מהל' איסורי ביאה הלכה מז כח כט טוש"ע אה"ע סי' ז סעיף י:

קז י כ מיי' פי"ט מהל' אבות הטומאה הלכה ב:

תוספות רי"ד

ומפקרי לה. ה"ד ע"י נפשות א"ר כגון נשי דגנבי אמר חזקיה והוא שנגמר דינם להריגה פי' שבעליהן נתלו ודרך המלכות להפקיר טפם ונשיהם ור"י אמר אעפ"י שלא נגמר דינן להריגה. והל' כחזקיה דהוא רביה דר' יוחנן: עיר שכבשוה כרכום. פי' חיל הצרים עליה. מצור תרגומו כרכום כל כהנות שבתוכה פסולו' לבעליהן פי' דבחזקת שנבעלו קיימו ואנוסה אסורה לכהן ואם יש להן עדים שלא נבעלו אפילו עבד אפילו שפחה הרי אלו נאמנים ואין אדם נאמן ע"י עצמו לא האשה להעיד על עצמה ולא הבעל להעיד על אשתו ורמינהו בולשת שנכנסה לעיר. פי' חיל ונקרא כן ע"ש שמחפשים את כל המטמוניות תרגום ויחפש ובלש בזמן שלום חביות פתוחות אסורות וסתומות מותרת בשעת מלחמה אלו ואלו מותרות לפי שאין פנאי לנסך. אמר ר"מ לנסך אין פנאי לבעול יש פנאי דיצרא דעבירה תקיף מיין נסך ר"י בן אלעזר משמיה דחזקי' אמר כאן בכרכום של אותה מלכות אינן יראים ויש להם פנאי לבעול ולנסך. אבל של מלכות אחרת יראים [שמא] יבוא חיל מאיתה מלכות לעזור להן וממהרים לשלול ולהבריח ואין להן פנאי לא לבעול ולא לנסך. א"ר אידי ב"א אר"י ב"א אם יש שם מחבואה א' [מצלת] על כל הכהנות ומותרות כלן: בעי ר"י אם אינה מחזקת אלא א' מהן מהו. מי אמרינן כל חדא וחדא היינו האי א"ד לא אמרינן ולא